

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: 55/2022.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2022. február 17-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató a környezeti zaj és rezgés elleni védelem jogszabályi rendelkezéseiről

Előterjesztő: Balogné dr. Nagy Edit címzetes főjegyző

Készítette: Dr. Sotkó Béla irodavezető – Hatósági Iroda

Előzetesen tárgyalja: Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság – 2022.02.15.

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Oláh Eleonóra s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Tisztelt Képviselő-testület!

Jelen tájékoztató bemutatja a környezeti zaj és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket, ismerteti a IX. kerületi problémákat és dr. Mátyás Ferenc Képviselő Úr által a Képviselő-testület 2021. december 9. napján megtartott ülésén benyújtott rendeletmódosítását, valamint a Hivatal megoldási javaslatát.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelmet az alábbi jogszabályok szabályozzák:

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény,
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zr.),
- A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: miniszteri rendelet),
- A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII.18.) KvVM rendelet,
- Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a zaj elleni védelem egyes szabályairól szóló 36/2020. (XI.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.)

I. A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet rendelkezései

A Zr. 1. § szerint a rendelet hatálya azokra a tevékenységekre, létesítményekre terjed ki, amelyek környezeti zajt, illetve rezgést okoznak vagy okozhatnak.

Nem terjed ki a rendelet hatálya:

- a kizárólag közterületen megtartott, alkalmi rendezvényekre,
- a munkahelyi zaj és rezgés által okozott foglalkoztatási veszélyre,
- a magánszemélyek háztartási igényeit kielégítő tevékenységre,
- közlekedési járműveken belüli zajra és rezgésre,
- az egészségügyi mentési tevékenység, a tűzoltási feladatok, a műszaki mentés és bűnüldözési tevékenység által keltett zajra és rezgésre,
- a vallási tevékenység végzésére,
- a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényekre.

A Zr. 4. § kijelöli a zaj- és rezgésvédelmi ügyekben hatósági jogkört gyakorló szervezetet, amely a Zr. 1. számú melléklete szerinti tevékenységek esetében a települési önkormányzat jegyzője, minden más esetben a területi környezetvédelmi hatóság (Pest megyei Kormányhivatal).

A Zr. 1. számú mellékletében foglalt tevékenységek:

- épületek építése
- egyéb építmények építése
- speciális szaképítés
- gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása
- nagykereskedelem

- kiskereskedelem (kivéve gépjármű, motorkerékpár)
- szálláshely szolgáltatás
- vendéglátás
- reklám, piackutatás
- építmény-üzemeltetés, zöldterület-kezelés
- alkotó-, művészeti szórakoztató tevékenység
- sport, szórakoztató, szabadidős tevékenység.

A Zr. 10. § (1) bekezdése kimondja, hogy a környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra (ebbe a körbe tartoznak a vendéglátó üzletek, zenés-táncos rendezvények stb.) vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni. Amennyiben az üzemeltető elmulasztja a kérelem benyújtását, akkor a környezetvédelmi hatóság – határidő tűzése mellett – felhívja annak teljesítésére. .

Tehát a kerületben megnyíló valamennyi vendéglátó üzlet rendelkezik zajkibocsátási határértéket megállapító határozattal, és hatóságom a zajkibocsátási határérték megállapítását követően előírja annak betartásának feltételeit igazoló zajszakértői vélemény benyújtását a vendéglátóhelyek üzemeltetői részéről.

A zajkibocsátási határértékről – a miniszteri rendelet alapján – a környezetvédelmi hatóság dönt

A megállapított zajkibocsátási határértékek megsértése esetében a Zr. az alábbiakat írja elő:

Ha a környezetvédelmi hatóság azt állapítja meg, hogy a szabadidős vagy üzemi zajforrás által okozott zaj a zajkibocsátási határértéket túllépi, akkor a zajforrás üzemeltetőjét intézkedési terv benyújtására kötelezi. Ha a környezetvédelmi hatóság az intézkedési tervet jóváhagyja, az üzemeltetőt határidő kitűzésével a benne szereplő intézkedések megvalósítására kötelezi.

Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a zajkibocsátás csökkentésére tervezett intézkedéseket,
- b) a tervezett intézkedések várható eredményét,
- c) az intézkedések műszaki és adminisztratív megvalósításához, valamint a hatósági engedélyek beszerzéséhez szükséges időtartamot és annak indoklását.

Ha az üzemeltető az intézkedési tervet a kijelölt határidőre nem vagy csak részben hajtja végre, illetve a zaj az intézkedések ellenére is túllépi az előírt határértéket a környezetvédelmi hatóság a tevékenységet:

- a) 1-6 dB túllépés között korlátozza,
- b) 7-10 dB túllépés között felfüggeszti,
- c) 10 dB túllépés felett megtiltja.

Az intézkedési terv végre nem hajtása esetében, vagy annak teljesítése után ismételten történő határérték túllépés esetén van lehetőség a vendéglátó üzlet zajkibocsátás mértékének korlátozására vagy a tevékenység megtiltására környezetvédelmi hatósági jogkörben.

A Zr. 12-13 § alapján építőipari tevékenység ideje alatt a kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket köteles betartani, de a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek

betartása alól a jegyzőtől, mint környezetvédelmi hatóságtól egyes építési időszakokra felmentést kaphat abban az esetben, ha a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető, vagy az építkezés közben előforduló, előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó építőipari tevékenységre. A kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit.

Az építési kivitelezési tevékenységből származó zajterhelés határértékeit szintén a miniszteri rendelet melléklete tartalmazza.

Az üzemi és szabadidős és az építési zajforrás által okozott zajterhelési határérték túllépése esetén környezetvédelmi bírság szabható ki.

II. A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet

A miniszteri rendelet 1. és 2. mellékletei tartalmazzák az üzemi és szabadidős, valamint építési zajforrásból származó zajkibocsátási határértékeket, amelyek az alábbiak szerint alakulnak:

1. Az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékei:

	A	B	C
1	zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
2	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
3	Lakótérület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
4	Lakótérület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
5	Gazdasági terület	60	50

2. Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken:

	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM' megítélési szintre* (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35

2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

III. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a zaj elleni védelem egyes szabályairól szóló 36/2020. (XI.25.) önkormányzati rendelete

Tekintettel arra, hogy a zajvédelmi rendelkezéseket magasabb szintű jogszabályok már szabályozzák, ezért a helyi zajvédelmi szabályok megalkotásának lehetősége az önkormányzatok számára kizárólag azokra a területekre vonatkozik, amelyeket magasabb szintű jogszabályok (törvények, kormányrendelet, miniszteri rendelet) nem szabályoznak. Ezen területek, amelyekre a Zr. hatálya nem terjed ki:

- a magánszemélyek háztartási igényeit kielégítő tevékenységek, valamint
- a közterületi alkalmi rendezvények megtartása.

Az Ör. a közterületi alkalmi rendezvények esetében előírja, hogy hangosító berendezés csak jegyző által kiadott engedély alapján üzemeltethető, valamint akusztikai szakvéleménnyel kell igazolni, hogy a rendezvény a zajkibocsátási határértékeket teljesíti.

Az Ör. továbbá meghatározza a kertépítéssel és fenntartással kapcsolatos zajt keltő tevékenység, valamint a lakóépületek lakásaiban folytatott építési tevékenységek végzésének idejét, hétköznapokon 7 és 20 óra között, szombaton 10 és 18 óra közötti időtartamban.

Az Ör. szabályainak megszegése esetén a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV.28.) önkormányzati rendelete alapján közigazgatási bírságot lehet kiszabni.

IV. Vendéglátó üzletek zajkibocsátása

A vendéglátó üzletek a Zr. szabályai alapján szabadidős zajforrásnak minősülnek.

A Zr. fenti idézett rendelkezései alapján a kerületi vendéglátó üzletek a megnyitást követően rendelkeznek zajszakértői véleménnyel, amely igazolja, hogy a jogszabályban előírt zajhatárértékeket betartják. Az esetleges túllépés gyanúja esetén tehát a hatóságnak kell bizonyítani szintén zajszakértői véleménnyel, hogy a vendéglátó üzlet túllépi a határértékeket, de ennek megállapítása esetében sincs mód környezetvédelmi hatósági jogkörben eljárva korlátozni vagy megtiltani a zajt keltő tevékenységet, hanem intézkedési terv benyújtására lehet kötelezni a vendéglátóhely üzemeltetőjét.

Az intézkedési terv végre nem hajtása esetén, vagy annak teljesítése után ismételten történő határérték túllépés esetén van lehetőség a vendéglátóhely zajkibocsátásának korlátozására vagy a tevékenység megtiltására.

További lehetőséget biztosít a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 9. § (4a) a) bekezdése a jegyzőnek, mint kereskedelmi hatóságnak, a vendéglátóhelyek zajkibocsátásával szembeni fellépésre, amely szerint, ha a kereskedő tevékenysége jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű környezeti zajjal jár, az üzlet környezetében, illetve a kereskedelmi tevékenység hatókörében lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében korlátozza vagy megtiltja a vendéglátó üzletben a vendégek szórakoztatására nyújtott szolgáltatást, tevékenységet.

Ebben az esetben a jegyzőnek kell bizonyítani, hogy a vendéglátóhely túllépte a zajkibocsátási határértéket és ez a túllépés olyan mértékű, hogy a lakók egészséges életkörülményeihez és pihenéshez való jogát sérti. Álláspontunk szerint ahhoz, hogy jogszerű döntést hozhassunk, legalább 2-2 közterületi és magánterületi zajmérést kell végezni, amely alapján megállapítható, hogy a zajkibocsátási határértékeket a vendéglátó üzlet jelentősen túllépi.

Nem szorosan a zajkibocsátáshoz kapcsolódik, de a lakók pihenéshez való jogát szolgáló rendelkezést tartalmaz Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének az üzletek éjszakai nyitvatartásának rendjéről szóló 37/2020. (XI.25.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 7. § (6) bekezdése, amely kimondja, hogy a vendéglátóegységekben a zeneszolgáltatás 22.00 óra után kizárólag zárt nyílászárók mellett történhet.

Fenti rendelkezés megszegése esetén a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV.28.) önkormányzati rendelete 21. § (1) bekezdése alapján közigazgatási bírságot lehet kiszabni.

A Rendelet ugyanakkor a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazáson alapul, amely alapján az önkormányzat kizárólag az üzletek éjszakai (22 és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét szabályozhatja helyi rendeletben.

Mindebből az következik, hogy ennél szigorúbb jogszabályi rendelkezést, amely előírná a 22.00 óra előtti zárt nyílászárók mögötti zeneszolgáltatást a vendéglátó üzletek részére, a kereskedelmi törvény felhatalmazása alapján az önkormányzat nem hozhat.

További korlátozást tartalmaz a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata tulajdonát képező közterületek használatáról és rendjéről szóló 3/2016. (I.29.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése, amely kimondja, hogy a vendéglátó üzletek nem eseti kitelepülésekor a közterületen zene szolgáltatás, illetve TV, projektor kihelyezése tilos.

V. Dr. Mátyás Ferenc Képviselő úr javaslata a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata tulajdonát képező közterületek használatáról és rendjéről szóló 3/2016. (I.29.) önkormányzati rendelet módosítására

Dr. Mátyás Ferenc Képviselő úr a 2021. december 9. napján tartott Képviselő-testületi ülésen a közterületek használatáról szóló helyi rendelet 3. § kiegészítésére tett javaslatot, amely a vita során az alábbiak szerint módosult: „*A vendéglátó üzletek nem eseti kitelepülésekor a vendéglátóegység területén az élőzene szolgáltatása vagy hangosító berendezés használata 20.00 óra után kizárólag zárt nyílászárók mögött történhet.*”

E jogszabályi módosítás alapja, hogy a képviselőkhez érkezett jelzések alapján néhány Ráday és Tompa utcai vendéglátóhely nyitott nyílászárók mellett 22.00 óra előtt, a homlokzat síkjában, illetve a vendéglátóhelyhez tartozó, közterület felé nyitott árkádós rész alatt elhelyezett hangosító berendezéssel, az utca irányába szolgáltató élőzenét vagy tart különböző rendezvényt.

A képviselői rendeletmódosítás célja a lakók pihenéshez való jogának biztosítása azáltal, hogy a vendéglátóüzletek teraszain kizárólag fogyasztás történjen, az élőzene és egyéb rendezvény közönsége az üzlet belső területére szoruljon vissza.

A rendelkezés megszegése esetén jogosulatlan közterület-használat miatt a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV.28.) önkormányzati rendelete alapján közigazgatási bírságot lehetne kiszabni.

Habár e jogszabályi módosítás betartatása egyszerű lenne, hiszen nem a zajhatárértékeket kellene vizsgálni, hanem nem szakértő által is könnyen megítélhető tényállásokat (nyílászáró, terasz, hangosító berendezés, és feltehetően csökkentené a lakossági panaszok számát, ugyanakkor a kerület valamennyi vendéglátó üzletére vonatkozna, így azokra is, akik maradéktalanul betartják a jelenleg is hatályos jogszabályi előírásokat.

VI. Ferencvárosi zajjal kapcsolatos problémák

A Közterület-felügyeleti Iroda összesítése alapján a kerületi vendéglátóhelyek vonatkozásában 2019. évben 43 darab, 2020. évben 73 darab 2021. évben 52 darab lakossági panasz érkezett telefonon vagy írásban.

A Hatósági Iroda részére az elmúlt évek során a zajjal kapcsolatban érkezett panaszok négy fő területet érintettek: vendéglátó üzletek, építkezések, Péceli utca 2. szám alatti lőtér, Budapest Park.

A vendéglátó üzletekre érkezett panaszokat a Közterület-felügyeleti Iroda és a Hatósági Iroda munkatársai nappali és éjszakai ellenőrzések végzésével vizsgálják ki annak megalapozottságát, jogszabálysértés észlelése esetén megteszik a szükséges lépéseket.

Építkezések esetén a panaszokban jelzett, feltételezhetően határértéket túllépő zajjal járó tevékenység jellemzően egy-egy munkafázishoz kapcsolódik, amely esetében mire a hatósági ellenőrzés megtörténne, a nagyobb zajjal járó tevékenység megszűnik.

Budapest Park esetében a Park üzemeltetői minden évben rendelkeznek zajkibocsátás határértékkal és annak betartását igazoló zajszakértői véleménnyel, a Hivatalhoz érkező valamennyi panaszt a Parkot üzemeltető cég a saját zajszakértőjével vizsgálja. A panaszok számát az elmúlt évben fokozta, hogy a Máriássy utca beépítésével több száz új helyi lakos jelent meg a Budapest Park közvetlen közelében, így az idei évben is várhatóan emelkedni fog a panaszok száma.

A 2020. év végén Péceli utca 2. szám alatt megnyitott lőtér szintén rendelkezik zajkibocsátási határértékekkel és annak betartását igazoló zajszakértői véleménnyel. Tavalyi év folyamán a helyszínen tartott lakossági fórumon a lőtér üzemeltetője valamennyi panaszos elérhetőségét elkérte és vállalta, hogy a panaszokat kivizsgálhatja a saját zajszakértőjével.

VII. Megoldási javaslat

Összefoglalva megállapítható, hogy a zajpanaszok száma várhatóan az idei évben is tovább fog emelkedni, miközben egyre nagyobb igényként jelentkezik a különböző üzemi és szabadidős zajforrások és építkezések zajkibocsátási határértékeinek ellenőrzésére.

Kizárólag hitelesített zajmérő eszköz beszerzése nem lenne elégséges, szükség lenne zajszakértő alkalmazására is. A Polgármesteri Hivatal zajszakértői szaktudással a hivatali állományán belül nem rendelkezik.

Szükségesnek látszik egy állandó zajszakértő alkalmazása, aki a kerületben működő zajforrások környezeti zajkibocsátását vizsgálná, az intézkedési tervek jóváhagyásában közreműködne és az esetleges zajvédelmi bírság kiszámításában szakértői segítséget nyújtana.

Mivel a Hivatal által eddig eseti megbízással alkalmazott zajszakértő a Péceli utcai lőtér és a Budapest Park, valamint több kerületi vendéglátó üzlet üzemeltetőinek megbízásából is végzett akusztikai zajmérést, ezért más zajszakértőt kell keresni.

Terézvárosi és Budavári Önkormányzat részére a vendéglátóhelyek és szórakozóhelyek környezeti zajkibocsátási vizsgálatát keretszerződés alapján a Zajkontroll Környezetvédelmi és Mérnöki Tervező, Tanácsadó Kft. (2060 Bicske, Dózsa György utca 16.) látja el. A Kft. képviselőjével történt előzetes egyeztetés alapján a kerületben zajmérést nem végeznek, kellő szakmai tapasztalattal rendelkeznek az önkormányzati zajproblémák kezelésében

A keretszerződés alapján a zajszakértőnek előzetesen becsült kifizetendő - alkalmanként bruttó 120.000 forinttal és évi 10 alkalommal számolva - éves keretösszeg bruttó 1.200.000,-Ft lenne.

Zajhatárérték túllépése esetén, intézkedési tervet előíró vagy zajvédelmi bírságot kiszabó határozatban szerződés alapján végzett zajmérés költségét a jogsértést elkövető fél viseli az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (2) bekezdés alapján, amely kimondja, hogy az eljárás résztvevője viseli a jogellenes magatartással okozott eljárási költségeket.

Budapest, 2022. február 10.

Baloghné dr. Nagy Edit s.k.
címzetes főjegyző